

VÍZÜGYI KÖZSZOLGÁLTATÁSI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETI SZÖVETSÉGE

*Heti hírfolyam 2023. VI. évfolyam
32 éve a munkavállalókért * VKDSZ
(2023. május 3. lapszám)*

2022. évi összefoglaló

„Vírus után, háború közben”

Bevezetés:

Úgy tűnik, már nem lesznek könnyű éveink. Az elmúlt két évben a covid-járvány majd a 2022-es évben a háború, s az azt követő energiaválság és ezzel együtt az infláció megugrása, az alapvető élelmiszerek extrém megdrágulása nehezítette az ország életét, s benne a szakszervezeti érdekérvényesítést. A kilátások sem jók, mivel a 2023-as évet – ha addig vége is lesz a háborúnak- terhelni fogja a gazdasági recesszió, az infláció, a magas energiaárak és az EU-s támogatások csúszása vagy hiánya. Ágazatunkat sújtja emellett a rezsicsökkentés, a díjbefagyasztás, az adók, a magas ÁFA, az alacsony bérek, a hálózatok fokozatos romlása.

Nagy kihívás az újra elindult integráció is valamint az, hogy 2022. után beléptünk abba az évbe, mely után indul az új ciklus a VKDSZ életében, új vezetéssel, nehéz gazdasági körülmények között.

2022. év áttekintése:

Események, történések dióhéjban:

Előtérbe került az on-line kapcsolat. Egyre esetlegesebb, hogy mikor szükséges egy Elnökségi vagy Választmányi ülés megtartása. Lehet, hogy évi egy személyes Választmányi ülés elégséges, s a többi on-line kell megtartani. Annak az egynek azonban feltétlenül két naposnak kell lennie. Ott ki kell beszélni a fontos dolgokat, a stratégiát stb. Az Elnökségi ülések is inkább on-line zajlanak. Évi két alkalommal elégségesnek tűnik a személyes találkozó, szintén kétnapos ülésekkel. A képzés terén az éves konferencia ilyen jellegű részei mellett a LIGA lehetőségeit is igénybe vettük.

A belső kommunikációnkban a megszokott eszközökön (Heti hírfolyam, honlap, körlevelek, értekezleteken történő vagy e-mailes körkérdések) kívül nem tudtunk újdonsággal előre lépni. A helyi hírek továbbra sem jönnek a HH-ba, pedig a „kis” helyi hír is hír, s szolgálhat tanulságokkal más szervezetek számára is.

Az év első Elnökségi ülésén az előző év szervezeti és mérleg beszámolója és a 2022-es költségvetési terv megvitatása mellett aktuálissá vált a tagdíj áttekintése is, mivel a LIGA Szakszervezetek jelentős mértékű (a minimálbérhez kötött) emelést hajtott végre. Szó volt emellett a VKDSZ szervezetfejlesztési elképzeléseiről, az ágazati helyzetről, az érdekérvényesítés lehetőségeiről, a tagságról, apparátusról, kapcsolatrendszeréről és az Ágazati kollektív szerződésről, illetve a VKDSZ székház hasznosításáról, a karbantartások szükségességéről.

A Víz világnap alkalmából rendezett ünnepi értekezleten elhangzott, hogy a VKDSZ jelenlegi pénzügyi befektetése (51 M Ft) 2017. júniusától 13,6 M eredményt hozott. A továbbiakban a **VKDSZ 2021. évi szervezeti munkájáról számolt be az elnök.** A VKDSZ költségviselő képességére tekintettel az operatív szervezet átalakításra került: az irodavezetői, ügyviteli és az ügyvezetői feladatokat is megbízással jogviszonyban látják el a munkavállalók. Ez egy átmeneti megoldás, hosszú távon gondolkodni kell a VKDSZ hatékony működését jelentő szervezeti forma kialakításában.

Elfogadták a 2021. évi mérlegbeszámolót, pénzügyi beszámolót. a 10 Ft/hó/fő tagdíjemelést, és a VKDSZ 2022. évi I. féléves munkatervét, melyben a Többmunkáltató KSZ kiterjesztés, a Víziközmű ÁPB működésének megújítása a meghatározó. Tárgyaltak a Székház felújítási feladatairól is. A VKDSZ ünnepi választmányi értekezletén a Víz világnapi kitüntetések átadására került sor, melyről a Heti Hírfolyam 2023/2. számában írtunk részletesen.

Júniusban elektronikus úton rendezte meg ülését a VKDSZ Országos Választmánya. Dr. Mészáros Melinda, a LIGA elnöke beszélt a LIGA és az országos érdekegyeztetés helyzetéről. Az ETUC pályázati támogatását elnyerték így biztosítani tudják a rendezvények, bizottsági ülések és képzések megtartását. Több új szervezet is csatlakozott, és volt, amely visszajött több év után. Az irodavezető a Székház karbantartásának legfontosabb problémáit ismertette. A Nyugdíjas Szövetkezet lezárta az elmúlt évet, 300 milliós bevétel mellett mintegy 10 milliós adózott eredményt tudtak felmutatni.

Az augusztusi Elnökségi ülésen az elnök a Technológiai és Ipari Minisztériumban történt konzultációról számolt be, mely az induló integrációról szólt. Szó volt az energia árak növekedése miatt szükséges takarékosági intézkedésekről is, valamint, hogy a balatonszepezi üdülőt kempingként lehetne hasznosítani. A tulajdoni viszonyok rendezetlensége megmaradt, de elindítottuk a jogi munkát e téren is.

A Víziközmű Ágazati Párbeszéd Bizottság megalakulása óta inaktív. Fontos lenne pedig az érdemi tárgyalások megkezdése akár a TKSZ kiterjesztése, akár az ágazati integrációval kapcsolatos egyeztetések érdekében. A TIM (Technológiai és Ipari Minisztérium) –tól kapott működési támogatásból a VKDSZ 2022. évi EPSU tagdíját és érdekvédelmi konferencia költségeit fedeztük, mely a szokásos szakmai, érdekvédelmi kérdéseken túl 2022-ben az évzáró értekezletünkkel összevonva került megrendezésre.

A taglétszám növelése, ha nem is jelentős mértékben megtörtént és az évek óta tartó csökkenést meg tudtuk állítani! A kilépett szervezeteket pozitívan diszkrimináltuk, hiszen pl. az elmúlt évben részt vehettek a konferenciánkon. Ennek ellenére nem kapunk pozitív visszajelzéseket, de nem szabad szem elől veszteni, hogy a megosztottság hátrányos az érdekvédelemben.

A VKDSZ munkajogi szakértője több alkalommal is segített a tagszervezeteknek KSZ módosítás vagy felmondás témákban. A BGYH Zrt.-nél a KSZ módosításban, a Fejérvíz Zrt.-nél az új KSZ megalkotásában folytatott szakértői tanácsadást. Fábián György a fővárosi közműcégek integrációja során megalkotott közös KSZ-t is végig egyeztetette.

Az év folyamán több szervezet válsztott új vezetőséget, így a VDRSZ (ÉDV Zrt.) újraválasztotta Halász Istvánt titkárt, a **Fejérvíz Zrt. MSZ** Kovács Sándort választott meg a Szakszervezet Elnökének, továbbá a **MIVÍZ Kft. Munkahelyi Szakszervezete:** Orosz József Zsoltot erősítette meg elnöki posztjában.

A társszervezetek közül a MaVíz-zel nem jutottunk előrébb, bár már küldik elektronikusan a Vízmű Panoráma c. újságukat. A MASZESZ-től is kapjuk az elektronikus periodikájukat illetve kapunk hírt, meghívót rendezvényeikre is. A Magyar Fürdőszövetséggel van kapcsolatunk. Ez a közös székház miatt közvetlenebb. Sajnos ez a terület is a fejlesztendőkhöz tartozik. Ezen a területen Szikra Zsolt alelnökünk aktívan közreműködött. A rendelkezésre álló eszközökkel az eddigiekben is igyekezett a szakszervezet támogatni a Magyar Fürdőszövetség törekvéseit.

A LIGA Szakszervezetek újraválasztották dr. Mészáros Melindát elnöknek, Fürjes-Gábor Józsefet pedig Közzolgáltatásokért felelős társelnöknek.

A LIGA Szakszervezetek **Varga Mihály pénzügyminiszterhez** fordult annak érdekében, hogy a munkába járás költségtérítéseként adható adómentes határ felemelésre kerüljön. Szintén a pénzügyminisztert kereste meg a LIGA SZÉP-kártya ügyben is, hogy a magas infláció és élelmiszer árak miatt annak élelmiszer vásárlásra fordíthatóságát állítsa vissza. (Azóta tudjuk, hogy ezek a kezdeményezések sikeresek voltak.)

A Technológiai és Ipari Minisztérium iparért és munkaerőpiacért felelős államtitkárhoz, **dr. Kutnyánszky Zsolthoz** pedig a VKR Monitoring Bizottságának összehívása érdekében intézett levelet a LIGA, részben a bértárgyalások megkezdése, részben pedig a megnövekedett infláció és energia-árak hatásainak elemzése és a megfelelő válaszlépések kidolgozása céljából.

A „Szakszervezetek a Helyreállításért” projekt keretein belül a LIGA Szakszervezetek **Bérkonferencia** címmel szakmai rendezvényt szervezett Budapesten. A szeptemberi rendezvény célja volt feltérképezni a gazdasági helyzetet és annak bérekre gyakorolt hatását a közelgő bértárgyalásokra tekintettel.

„Gazdasági és ipari körkép, munkaerőpiaci kilátások különös tekintettel a bérek alakulására” címmel **dr. Kutnyánszky Zsolt**, a Technológiai és Ipari Minisztérium iparért és munkaerőpiacért felelős államtitkára indította a rendezvényt. **dr. Lajtai György**, közgazdász a **„Minimálbér és minimálbér megállapítás Európában és Magyarországon”** című tanulmány ismertetőjét tartotta meg. A rendezvény **panelbeszélgetéssel** zárult az ágazatok és a gazdaság különböző ágai bér- és létszámhelyzetéről. Általánosságban elmondható, hogy a közzolgáltatási ágazatokban dolgozók – az energetikai ágazat kivételével- nem tartoznak a legjobban kereső rétegek közé. Jelentős az elvándorlás, csökken a szakmai tudással rendelkezők aránya.

EPSU: Jan Willem Goudriaan az EPSU főtitkára látogatást tett Magyarországon, ahol más programok mellett egy vacsora keretében megbeszéléseket folytat a magyar EPSU-tagszervezetek képviselőivel. Az aktuális szervezeti tevékenységek megtárgyalása mellett a fő téma a kormányzattal történő kapcsolattartás és érdekérvényesítés eszközeinek, lehetőségeinek áttekintése lesz. A rendezvényen György Attila alelnök képviseli a VKDSZ-t.

Munkaügyi per: Orosz Zsolt (MIVÍZ) ismertette, hogy munkaügyi perét első fokon (azóta véglegesen is) megnyerte a volt munkáltatójával szemben, perelte a munkaviszony visszaállítását és az elmaradt jövedelme megtérítését. Köszöni a VKDSZ támogatását, mert a per költségeit a VKDSZ fizette, a nyertes per esetében ezt visszakapja majd.

A Munkabiztonsági Tagozat 25 éves jubileumi találkozója: Az 1996. november 12-én megalakított Munkabiztonsági Tagozatot, az akkori titkár, Zsíros Sándor kezdeményezte. A VKDSZ vezetése azóta is segíti ezt a tevékenységet! A Tagozat vezetését kezdetektől Kovács László, munkavédelmi szakmérnök látja el, Évente 2 alkalommal tartják szakmai találkozóikat, mindig az aktuális témákat feldolgozva.

Varga Mihály pénzügyminisztert kereste meg a LIGA Szakszervezetek és több tagszervezete (köztük a VKDSZ is), hogy mivel a 2021. novemberben létrejött országos bérmegállapodás jelentős: közel 19% -os mértékű bruttó havi béremelést jelent a minimálbéren és garantált bérminimumon foglalkoztatottak számára. Ennek a bér struktúrára gyakorolt hatása főként a közszolgáltatást végző gazdasági társaságoknál okoz komoly problémát, ahol már a tavalyi évben is sok esetben elégtelen mértékű volt a bérfeljesztés vagy akár el is maradt.

A fentiekre tekintettel kérték a pénzügyminisztert, hogy a **települési Önkormányzatokra vonatkozó kompenzáció** szempontjai között fokozottan vegyék figyelembe a bérszínvonal emelésére vonatkozó jogos munkavállalói érdekeket és igényeket is.

Az állami tulajdonú társaságoknál a bértorlódás feloldása a VKDSZ és a LIGA Szakszervezetek a járulék megtakarítás bérfeljesztési célú felhasználását kezdeményezte **Mager Andrea** nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszternél. A levélben a vízművesek mellett a postai szolgáltatási szektorban dolgozók számára is ugyanilyen lehetőséget kértek. Bízunk benne, hogy a kérés megértő fülekre talál.

Az Alföldvíz Zrt. hosszú egyeztetés eredményeként, a Társaság átvilágítását követően állami tulajdonba került, ami jelenleg példaértékű lehet az önkormányzati tulajdonú társaságok működése és foglalkoztatása szempontjából.

Fejérvíz Zrt.-nél hosszadalmas egyeztetés után 2021. decemberében a munkáltató egyoldalúan felmondta a Kollektív Szerződést, majd a menedzsment előállt egy Kollektív Szerződés tervezettel, mely munkavállalói érdekképviseleti oldalról vállalhatatlan volt. Egyeztetve a VKDSZ Elnökével és Fábián György munkaügyi szakértővel egy hét alatt megszületett a Szakszervezet Kollektív Szerződés tervezete. A tervezettel kapcsolatban pár egyeztetés van hátra és remélhetőleg rövidesen megállapodás születik.

Levél Palkovics László Technológiai és Ipari miniszter részére: A VKDSZ és a LIGA elnöke leírta, hogy a helyi tagszervezetek vezetői egyértelműsítették az ágazat fenntartható foglalkoztatásában és üzemeltetésében jelentkező krízis helyzetet, melyre befolyással vannak az elmaradt fejlesztések, rekonstrukciók, hálózat- és kapacitásbővítések. A jelentkező forráshiány, a katasztrofális mértékű energiaár emelkedés azonnali beavatkozást igényel.

Megbeszélések a várható intézkedésekről: A VKDSZ elnöke a tárgyalat Volencsik Zsolttal, a Nemzeti Vízművek Zrt. vezérigazgatójával. Az informális megbeszélésen az integrációs koncepcióról, a Nemzeti Vízművek további helyéről és működéséről, valamint az állami vagyon kezeléséről esett szó.

Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma (VKF): A VKF-ben elkezdődtek a szociális partnerek közötti egyeztetések. Napirenden van, még ebben az évben az inflációt kompenzáló, két számjegyű, átlagos bérfeljesztés előkészítése.

Az ITUC pályázata segítségével egy tanulmány készült a vizes ágazati kollektív szerződésének kiterjesztéséről, a Miskolci Egyetem Agrár- és Munkajogi Intézeti Tanszékének közreműködésével.

Integrációs változások: A Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt. szolgáltatási területére január 1.-vel a MEKH (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal) közérdekű üzemeltetőket jelölt ki. Az ÉRV Zrt, a Debreceni Vízmű Zrt, és a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. kapta meg a további üzemeltetés feladatait. Az átalakulás során a műszaki-technikai átvétel mellett legfontosabb volt a munkavállalók sorsának mielőbbi megnyugtató rendezése, a létbiztonság folyamatossága a családok számára.

A VKDSZ elnöke levélben fordult **dr. Raisz Anikó** környezetügyért és körforgásos gazdálkodásért felelős államtitkár asszonyhoz. A levél felhívta a figyelmet, hogy az alapellátás biztonsága, a víziközmű szolgáltató társaságok jövője, a foglalkoztatás fenntartása, a munkavállalókat érintő bérpiaci pozíciók megvédése miatt szükséges az együttműködés, egymás álláspontjának, ismerete, a partnerségre épülő együtt gondolkodás. A konzultáció júliusban létrejött. Az államtitkár asszony elmondta, hogy egy szakmai előterjesztés van kidolgozás alatt, mely valamennyi vízműre vonatkozóan kompenzálná az energiaár emelés miatti terheket és segítené a bérfelzárkóztatáshoz szükséges források előteremtését. Emellett a rekonstrukciós feladatokat is prioritásként kezelik majd. Az elnök kiemelte, hogy a fenntartható foglalkoztatás mindent felülír, hiszen előregedik a szakma, nagy az elvándorlás és egyre rosszabb a szakember utánpótlás is.

Soron kívüli szakmai tájékoztató volt augusztus 4-én a Technológiai és Ipari Minisztériumban: a MaVíz, VKDSZ, önkormányzati vízművek vezetői, önkormányzati érdekszövetségek részvételével. Dr. Raisz Anikó Államtitkár és Volencsik Zsolt Nemzeti Vízművek Zrt. vezérigazgatója által kerültek megfogalmazásra a Kormány döntésben szereplő, árszabályozásra vonatkozó lehetőségek. A Kormány által elfogadott döntés alapján, az önkormányzati tulajdonban működő üzemeltető szervezetek számára soron kívül biztosítható, amennyiben szándék nyilatkozatot tesznek az ellátási felelősség lemondásáról, a közmű vagyon állam részére történő átadásáról. Az Államtitkár Asszony kijelentette, hogy a foglalkoztatás stabilitása, a munkavállalókról történő gondoskodás meghatározó szempontja a tőketámogatásnak.

Ádám Róbert János
ügyvezető
06-30/6401463